

ekologický a biologický výskum povodia toku Paríž s dôrazom na mokraďové ekosystémy alúvia v jeho strednej časti od obce Strekov po cestu medzi obcami Gbelce a Svodín v katastrálnych územiach obcí Dubník, Gbelce, Jásová, Kolta, Nová Vieska, Rúbaň, Strekov a Svodín. Cieľom projektu je zdokumentovanie súčasného stavu územia a vypracovanie návrhu takých opatrení v povodí, nablížšom okolí i priamo na lokalite, aby boli vytvorené podmienky na zachovanie hodnôt, ktoré toto územie má. Metódami krajinnej ekológie sa skúmajú prvky a procesy pôsobiace v povodí, s cieľom identifikovať hlavné procesy, vplývajúce na stav a vývoj mokraďových ekosystémov nivy vodného toku Paríž. Pozornosť sa venuje aj analýze vývoja územia v minulosti ako dôležitého predpokladu pochopenia jeho súčasného stavu. V rámci vybranej časti sa vykonáva biologická inventarizácia vyšších rastlín a vybraných skupín živočíchov. Osobitná pozornosť sa bude venovať návrhom manažmentu územia na dvoch priestorových hierarchických úrovniach (I. úroveň – skúmaná časť povodia, II. úroveň – nivné ekosystémy v strednej časti potoka Paríž). Projekt

sa nezameriava len na prieskum prírodných pomerov územia, ale sa snaží identifikovať aj širšie socioekonomické vzťahy a interakcie so životným prostredím. V dotknutých obciach sa venuje pozornosť aj vývoju demografických charakteristík a poľnohospodárstva a ich vplyvu na vývoj a zmeny ekosystémov.

Projekt prispeje k plneniu medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky, ktorá sa podpisom Ramsarskej konvencie zaviazala chrániť, rozumne využívať a skúmať mokrade. Výsledky projektu budú využiteľné aj v praktickej ochrane prírody a manažmente tohto územia.

**František Petrovič
Peter Gajdoš
Luboš Halada**

Literatúra

- Agenda 21 a ukazovatele trvalo udržateľného rozvoja. MŽP SR, Bratislava, 1996, 520 s.
- Pucherová, Z.: Zhodnotenie súčasnej krajinnej štruktúry vo vybraných častiach územia povodia potoka Paríž. Zborník II. vedeckej konferencie doktorandov. FPV UKF Nitra, 2001, s. 186–189.

prírodné podmienky kraja, vliv osídlení na vývoj krajiny, histórii ochrany prírody. Další kapitoly jsou věnovány jednotlivým okresům, resp. národním parkům či CHKO ležícím v území. Úvody těchto kapitol mají stejnou strukturu jako úvod k regionu, jsou ovšem poněkud podrobnější. Za úvodem kapitoly následují popisy jednotlivých maloplošných chráněných území, přírodních parků a památných stromů. Každému maloplošnému chráněnému území je věnována v průměru jedna tisková strana.

Text je bohatě doplněn fotografiemi, množstvím digitalizovaných map a leteckých snímků. Každý svazek obsahuje v závěru bibliografie, rejstříky chráněných území, botanických a zoologických jmen (českých i latinských), místopisných názvů a rejstřík neživé přírody.

Publikace jsou tištěny na křídovém papíře, vázány v imitaci kůže. Náklady jednotlivých svazků jsou plánovány od 2500 do 5000 výtisků. Rozsah jednotlivých svazků se bude pohybovat mezi 300 až 700 stranami.

Projekt spojil k nebývale rozsáhlé spolupráci značnou část elity českých, moravských a slezských přírodovědců – stovky autorů, recenzentů, fotografů. Široká laická i odborná veřejnost získá díky této ediční řadě přístup k výsledkům sbíraným a zpracovávaným dlouhá desetiletí.

Výrobu z podstatné části financuje Státní fond životního prostředí ČR, díky tomu má projekt nekomerční charakter, jednotlivé svazky budou k dispozici za výrobní cenu, zejména odborné veřejnosti a studentům. Vydavatelem je Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky.

Vzhledem k tomu, že první svazek edice byl rozebrán během šesti týdnů a prakticky se nedostal do volného prodeje, doporučujeme zájemcům rezervaci jednotlivých svazků nebo celé edice přímo v redakci: Eva Dvořáčková, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Lidická 25/27, 657 20 Brno, Česká republika, fax: 4205/4124 6001, e-mail: brno@nature.cz

Miroslav Sedláček

Chráněná území České republiky knižně

Encyklopedická ediční řada – *Chráněná území České republiky* přináší popis všech maloplošných i velkoplošných zvláště chráněných území v České republice – národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací, přírodních památek, národních parků a chráněných krajiných oblastí.

Encyklopedie je členěna do svazků podle správního členění České republiky, jež vešlo v platnost k 1. 1. 2001. Podle

nakladatelského plánu vyjdou v pořadí: Ústecko (vyšlo), Zlínsko, Liberecko, Pardubicko (1. pololetí 2001), Královéhradecko, Olomoucko, Jihlavsko (2. pololetí 2001), Českobudějovicko, Brněnsko, Ostravsko, Plzeňsko a Karlovarsko, Praha a Střední Čechy. Současně s každým svazkem vyjde vždy minimálně 1000 brožovaných separátů ke každému okresu (resp. CHKO, NP – viz popis členění svazku níže). Kromě toho vyjdou Jeskyně ČR.

Závěrečným svazkem ediční řady bude Kompendium obecných informací o ochraně přírody v ČR (pracovní název). Projekt byl započat r. 1999 a bude uzavřen r. 2003.

Úvodní část každého svazku shrnuje